

51 2
IV. 31

ECCARDI TODII,

Itzehoâ-Holfati,

Ornatissimi Juvenis & SS. Theol. Stud.

IN ACADEMIA LIPSIENSI

Ex vulnere beatè mortui

Adversus vindictam privatam

ORATIO.

Interprete

L. VAL. ALBERTI, P.P.

LIPSIÆ,

LITERIS JOHANN-ERICI HAHNII,

Anno M.DC.LXXIV.

7k. 223
50
4, 33^a

ANNO M, DCC, XXXIV,

Dominicus Baudius, V.C.

In Orat. ad Studiosos Leidenses

p. 65.

Quid vobis rei est cum vigilibus? quid cum humili plebecula? quin missum facitis prophanum vulgus? divisa sunt immani intervallo vestra & eorum munia; fervetis decorum: Patria vobis assignat partes Agamemnonis, cur agitis personam Therisitæ?

Et pag. 92.

Salva res est. Cerno frontes ad pudorem compositas, cerno facies modestiæ & ingenuitatis colore purpuratas.

Vulneratus ac Moribundus

ad

Studiosos Lipsienses,

Florem ingenue Juventutis, ad laudem ac decus nata.

Roximus ego æternitati hoc momentò, alloquor Vos, *Charissimi*, in tempore. Hoc enim rerum omnium primum esse, jam, cum ad ultimum periculi pervenio, ego doctor ac commilito vester, factò ipso doceor doceoq; Nolite verò expectare à me querelas, qui ad æterna gaudia propero. Tristis desererem Vos Sodales, nisi in Angelorum consortium reciperer. Mœstus ex hac scientiarum omnium officina abirem, nisi ab intuitu per speculum in ænigmate, transirem ad videndum à facie ad faciem. Unicum est, quod vos volo, *ô Mei*. Beneficium velim expendatis unà mecum, quò me affecit DEus. Irà studioq; vindictæ, cum vulnerarer, inflammatus eram totus. Quid si interfectus fuisset? O magnam DEi clementiam, quæ hoc non permisit! Acerbum est, dolorem vulneris, quid inferni sentire? Infaustum, medicinam vulnere, sed frustra adhiberi; quid nova subinde vulnera, quid æternum illa infligi? Horresco, memor tantè periculi: gaudeo, exulto me illo liberatum esse. A mo-

A 2

mento

ANNO M, DCC. XXXIV,

mento pendet æternitas. Mors est ultima, sed infinita
linea. Hâc continuantur vel gaudia vel cruciatus no-
stri sine fine. O me miserum! si cum dolore heic desi-
issem, si cum dolore ibi incepissem, nunquam finiissem!
O me miserrimum, si per apertum hastâ pectus anima
ingressa fuisset torturæ locum, è quo nulla redemptio!
Idem verò periculum imminet Vobis, si in eodem ne-
gotio occupati fueritis. Cavete vobis, fas est, à lictori-
bus; sed & à Diabolo. Illos dum aggredimini, hic
aggredi, quid aggredi? hic capere, quid capere? hic
perimere vos omni ope maximâque vi connititur. Vos
autem, si quem ex adversariis interficeretis, quàm
grandem contraheretis culpam! Sanguis ille, qui ef-
funderetur, hominis esset, quem, præter Magistratum,
reposeret Deus. Locum hunc, in quo animi vestri
perpoliuntur ac exornantur, humanò macularetis san-
gvine. Ipsi verò, etiamsi rem strenuè agerent, quàm a-
maretis, quàm promoveretis vestrum periculum! La-
pis, gladius, hasta pugnantem vincentemque vulne-
rare, interficere potest: Ira verò interfectum damna-
re potest. O præcipitium, in quo consistitis! Mortem
Parentum meorum, quàm hæcenus inter adversitates
fortunæ primò locò posui, jam mihi gratulor. Immi-
nutus enim est vulneratorum & occisorum numerus.
Solutus ego dolorem percipio, solus morior. Illi, si vi-
verent, de vulnere non minùs ac sanguine meo parti-
ciparent. Periculum esset, ne ego moriturus, his, qui
post

omni

s A

post

post Deum mihi vitam dederunt, mortem inferrem.
Vos autem, qui vivere nostis illos, sine quibus vitam
auspicari non potuissetis, ne facite, ne patimini eos sine
vobis vivere aut unà vobiscum mori. Ordinem natu-
ræ, quem divina providentia Vobis hæcenus præstitit
integrum, ne culpâ vestrâ invertite, juvenesque ante
Senes, filiique ante Parentes diem, ante diem, obite.
Ætas Parentum vestrorum non potest non esse nume-
rosa. Num canos eorum, insignia senectutis, coronam
dignitatis, cum mœrore deducetis ad inferos? Sumptus
hæcenus, an lacrymas impropterum profundere oport-
tebit eos? Ne permittite, eas, nisi per abundantiam
gaudii super fortuna vestra, exprimi. Preces, quibus
Numen vobis propitium orant & exorant, sumptibus
omnibus, quos faciunt, pretiosiores sunt, & à vobis
longè majoris æstimandæ. Habeant nihil, præter illas,
quod in commodum vestrum conferant: multum vos
ex nihilo illo lucrabimini. Impios oporteret esse pa-
rentes, qui liberos suos DEO, à quo acceperunt
eos, per preces non committerent: immisericors vi-
deri posset DEUS, Pater omnium, si illos non exaudi-
ret. Sed hujus clementiam ne in iram, illorum suppli-
cationes ne in detestationes ac abominationes con-
vertite. Ego, cui carendum fuit tam firmo præsidio,
malo queri de vulnere corporis quàm conscientiæ. Læ-
sus sum: sed parentes nunquam læsi. Lapsus sum ex
errore in periculum; sed gratiâ Parentum nunquam

A 3

ANNO M. DCC. XXXIV.

excidi. Imò cùm per infortunium meum excidere debui, non potui. Sed, ô miserabilem meam felicitatem! Vobis, ut possitis Parentibus placere, DEi benignitas, ut velitis, arbitrium vestrum præstat; mihi saltem, ut ne possim displicere, illætabilis orphanorum conditio indulget. Video inter vos non paucos, quibus, præter annos viventium Parentum, secula Nobilium Majorum computare datum est. Obligarunt hi Rempubl. vobis, Vos Reipubl. Quàm svave certamen hâc occasione inibitis: Vos meritis, illa præmiis! Ego, si ad hæc respiciatis, minorem etiam jacturam facio. Quamquam vobis, quibus incunabula meis similia, DEo providente, obtigerunt, comes ire non dedignabitur fortuna, si virtutem habueritis Ducem. Imò vobis, quibus Parentes, vitæ ac felicitatis vestræ auspicia, eripuit immatura mors, aut antequam ad ætatis aut fortunæ firmitatem perveneritis, forsân auferet, lego spem meam, quæ studia mea, meque ipsum erexi, sustinui. Jubeo Vos Patronis confidere ac Magistratui vestro. Illi, ne benefactis tantùm ex conscientia merces, sed etiam præmia sint, curabunt: hic, ne malefactis Vos iæciat quispiam impunè, providebit. Verba hæc mea, Vos omnes, *Committones svavisimi*, ne me, sequimini. Ultio est DEi, qui repondit. Hoc nostis, qui Theologiæ operam datis. Gladium portat Magistratus, Minister Dei, vindex in iram ei, qui malè agit. Id non ignoratis, qui jus atque æquum addiscitis. Vos, qui morbis mederi, qui vulnera

nera

nera sanare aliquando vultis, ne corpora aliorum animumque vestrum inconsultâ vindictâ fauciate. Vos, qui humanitatis ac sapientiæ studio oblectamini, cum vulgo ne contendite, nisi ut, quos homines juxta ac vos esse nôtis, virtute superetis. Facile est, peccare in vos vestraque jura eos, quibus fiducia officii aliquid, multum verò audacia nimiumque inter arma noctisque tenebras contra jus fasque permittere potest. Tutissimum, quod his opponitur, præsidium est Magistratus. Conscientiæ vinculum nos obstringit illi, illum nobis. Nec paratiores vos eritis ad implorandam quam ille ad exercendam vindictam. Nolite aliud persuadere vobis aut aliis. Norunt illi, committi sibi Vos, non victimas aliorum aut prædas, sed patriæ spem, decora familiarum, fulcimina Reipublicæ ac Ecclesiæ. Lipsia exules olim Musas adversus Pragensium vim atque insolentiam jure hospitii tutata est: quomodo se hostem hodiè gereret? Lipsia per Europam Magistra morum audit: quomodo vos minus civiliter haberet? Bono sitis animo. Peccatum sit utrinque, sed per me, sed in me ultimum. Vobis, quibus sanum corpus est, non tam facile quam mihi sana suppetunt consilia. Nec ego, si vestro locò essem, forsan aliter sentirem. Sed postquam in hoc præsentissimum vitæ discrimen incidi, animus in medelam sui vestrumque omnium, corporis mei vulnus vertit. Placuit DEO, concionari vobis, per me vulneratum sanis & moribundum viventibus. Verba quoti-
dèi

ANNO M. DCC. XXXIV.

diè in cathedris, exemplum in me attendere potestis,
debetis. Fortius hoc animos vestros quàm me telum
feriat penetretque. Novissimum hunc diem meum
excipiet crastinus, quo Ecclesia venturum ad novissi-
mum iudicium Servatorem solenni cultu venerabitur.
Ille quidem animam meam, sanguine suo redemptam
ad se recipiet, sed corpus meum saucium, sed memori-
am mei relinquet vobis. Utimini illâ non in honorem
meum, quem deprecor, sed in commodum vestrum,
quod exopto. Juvenes vos ad errandum faciles ac
proclives, sed & mortales esse, meo exemplo discite.
Mortem malè beneque operantibus momento instare,
eamque, si finem hujus vitæ spectes, eandem, si initium
alterius sine fine, diversissimam esse perpendite. O æter-
nitas! quàm obstupescerem, quàm contremiscerem ad
intuitum Tui, nisi mihi spatium temporis ad te piè bea-
teque excipiendam indulgisset DEus. Ad Te jam fe-
stino, confossus homo per confossum Hominem-DE-
um, peccator per Redemptorem, reus sed absolutus
per mediatorem Christum. Delicta juventutis meæ
ne memineris. Secundum misericordiam tuam me-
mento mei Tu, propter bonitatem tuam, Domine!

Vulneratus fuit ultimo Novembris; beatè mortuus
est quintò Decembris, A. 1674.

JACO.

JACOBUS
Magnæ Britanniaæ Rex, Meditat.
in Orat. Domin. p. 64. seqq. contra
studium privatae vindictæ, ad sub-
ditos suos,

Eos præsertim, qui Aulam sequuntur.

Primus mortalium hoc scelus ausus est Cai-
nus, adversus fratrem Abelem. Nam quum de
DEO ipso, scilicet agente, qui, eo repudiato, fra-
tris sacrificium gratum habuit, vindictam sume-
re non posset, converso odio, fratrem interemit, qui pa-
tientis personam duntaxat sustinebat. Quid hinc sequutum
est? exlex ille & fugitivus factus est, à DEI præsentia, à Pa-
tris conspectu. O fortissime Caine, quantum tu honoris
& gloriæ consecutus es, nobili hoc & virili patrato facino-
re, quod ante alios omnes cædis exemplum dederis, & in-
nocentem sanguinem primus effuderis? Post hunc alter
nobis occurrit, qui non contentus idem facere, de facto quo-
que gloriatus est, tanquam re memorabili & viro digna. Et
hic erat Lamech, qui vindictam suam coram uxoribus ven-
ditavit, ut illis (quemadmodum creditur) sui metum incute-
ret. Sed, si verum est quod nonnulli è Judæorum Rabbini-
conjiciunt, ille Cainum interfecit, & pro mercede maledi-
ctionem retulit, quam DEUS, quum Cainum notâ insigniret,
ejus occisori interminatus est. Utut est, satis constat, u-
trumque damnatum fuisse, eorumque posteros diluvio ab-
sorptos. Sed ad hanc rem plura exempla citare non est ne-
cesse, quum multa millia hujus generis singulis seculis occur-
rant,

*Vindicta
privata o-
mnium ma-
ximè est
i. hominum
impiorum.*

2. Ignavorum & meticulo-
rum tam ho-
minum
quam bruto-
rum.

rant. Unum igitur gradum descendam ab impiis ad ignavos. Quamquam enim scelerati & exleges bonis & probis viris multo sint inferiores, infra sceleratos tamen sunt ignavi, quum ne inter viros quidem mereantur censi. Est autem veritas hæc notissima & irrefragabilis, sæviores natura esse & proniores in vindictam, ignavos fortibus. Nam ignavus nunquam se satis tutum putat ab hoste; quem si vel mortuum conspiceret abjectum ad pedes, metueret tamen (quod in Gallico est proverbio) ne illi in oculos insiliret. Jam infra hos descendentes, fœminas intueamur, viris sane vasa debiliora. Esse has maxima ex parte pusillanimes vulgo notum est, at viris esse multò sæviores cupidioresque vindictæ, non minus extra controversiam est. Quod si & ad bestias usque descendere lubet, quò quæque est meticulosior, eò sæviorem deprehendes & appetentiolem vindictæ: quid de Leone judicandum sit, ex meo monemur emblemate, — *est nobilis ira Leonis &c.* Adhæc, animalia, quæ ex rapto vivunt, pleraque omnia & generosissima, non ultionis studio, sed fame & necessitate alimenti aguntur in prædam: at cervi, quibus natura tantum indidit metus, ut sagacis canis latratu ingentia eorum armenta, ad nescio quot milliaria, fugari soleant, adversus hostem pro se nihil audent, nisi aut libidine acti, aut desperatione, aut vindictâ; Victoriâ tamen, quam semel consecuti sunt, tam impotenter & crudeliter exercent, ut hostem victum, quem jam vita reliquerit, longo tempore illi non relinquunt; sed exanime cadaver perpetuis fodiant vulneribus, insultantes mortuo, calcantesque. Quo verò notior fiat pavidissimorum animalium sævitia, ultionisque cupiditas, visum est mihi hoc loco narrare, quod à duobus cervis in totidem vivariis factum fuisse, ex hominibus fide dignis accepi. Horum alter in parvo vivario Vicecomitis Bindonii, recentis memoriæ, quum Veneri intentus duas fecum

cum cervas in vivarii angulo haberet, superveniente fortè custode, qui pro more vivarium obibat, fœminæ dilapsæ sunt: cervus unâ fugiens, quùm eas sistere non posset, subito videlicet pavore attonitas, custodem semel aut bis respexit, irato & minace vultu, nihil ultrà eò tempore molitus. Sed, biduo admodum elapso, custodi vivarium obeunti insidiatus, postquam eum sensim in angustias compulisset, versùs septum vivarii, cornibus, quantum potuit, in eum invectus est, & fracto venabulo, multa homini inflixit vulnera, quibus secundo aut tertio post die interiit, licet cervus eo tempore, nescio quo casu, ab eo absterritus fuerit. Alter cervus ex eorum numero fuit, quos Suffolciæ Comes in vivario primos conclusit. Is quùm anni hora venisset, quâ Veneris œstrum sentiunt, victus à majore senioreqve, atqve ita à cervarum conjugio abactus, seqvente vere tempus observavit, quo æmulus cornua abjecerat, quæ ipse minoris ætatis beneficio retinebat. Nec mora, matutina quadam hora eum invasit, primò quidem uno custodum spectante, deinde omnibus, qui licet pedibus eqvisqve quantum poterant, eum sequerentur, alterum à periculo vindicaturi, non tamen ante destitit ejus vestigia premere, ut leporem urget canis, quàm plurimis eum vulneribus confecisset. Illum ego postea canum ministerio occidi: nec alio quàm latronis nomine à me & venationis comitibus insigniebatur. Ex omnibus autem animantibus nullum est inutilius humanæ vitæ, aut minus necessarium simiis, & cercopithecis, in ludibrium naturæ (ut videtur) creatis. His animalibus tanta à naturâ insita est ignavia, ut neminem invadere aut mordere ausint, nisi fœminas, aut pueros, aut quos metu percussos fugientesqve conspexerint: at injuriæ memoriam ad biennium vel triennium conservant, occasionem vindictæ quâcunqve possunt ratione circumspicientes. Jam si & ad ea quoqve animalia te dimittere volueris, quæ
terræ

ANNO M. DCC. XXXIV.

3. *Diaboli.*

terræ pulverem lambunt, serpentes dico, & reptilia venenosa multa, malitiæ eorum & ultricis ingenii plenæ sunt historiæ. Sed nihil est hoc in iis novi. Nam in fatis est, quòd semen mulieris conteret caput serpentis, & serpens illius calcaneum mordebit. Quin etiam (ut huic rei finem faciamus) si in loca omnium infima despexeris, ipsum dico infernum, Dæmonas, ejus incolas, deprehendes nihil nisi malitiam & ultionem spirantes. Satan ab initio mendax fuit, & homicida, primum ejus post lapsum opus fuit, in hominem, DEI imaginem, se vendicare, idque fraude malâ, quum DEUM ipsum supra suam videret malitiam, electo ad hanc rem malignæ bestię, Serpentis, ministerio. Et jam ex præcipite peccati descensu, ad infernum usque, fatis (ut opinor) constat, non minus vile esse, quàm grave peccatum hoc, & veræ fortitudini contrarium. Sed quum infernali carcere, unde primitus emerfit, à nobis jam conclusum sit, ibi sanè destituatur.

Deo, cujus est vindicta, soli Gloria!

ECC.

IN AC

L. VA

LITERI

DII,

NSI

P.P.

51 2
IV.31

167a

4.33a

